

Základní legislativa v oblasti eGovernmentu(eGON)

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

Rozsah:

8 hodin

Anotace:

Seznámení se základními legislativními dokumenty upravujícími oblast eGovernmentu v České republice.

Vážení studující,

kurz, který právě začínáte studovat, Vám poskytne přehled základní legislativy v oblasti eGovernmentu.

Přejeme Vám hodně úspěchů při studiu.

Seznam modulů:

Základní legislativa v oblasti eGovernmentu

Přílohy ke kurzu:

- Žádné

Obsah

Základní legislativa v oblasti eGovernmentu(eGON)	1
1 Úvod.....	4
2 Právní předpisy vztahující se k eGovernmentu	5
2.1 Zákon o informačních systémech veřejné správy	5
2.2 Zákon o elektronickém podpisu.....	6
2.3 Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů	6
2.4 2.4 Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.....	6
2.5 2.5 Zákon o základních registrech	6
2.6 2.6 Zákon o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.....	7
2.7 2.7 Zákon o správních poplatcích	7
2.8 Správní řád.....	7
2.9 Nařízení vlády, kterým se provádí zákon o elektronickém podpisu	7
2.10 Vyhláška o elektronických podatelkách.....	7
2.11 Vyhláška o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů	8
2.12 Vyhláška o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek.....	8
2.13 Vyhláška o kontaktních místech veřejné správy.....	8
3 Informační systémy veřejné správy	8
3.1 Informační systém veřejné správy.....	9
3.2 Správce informačního systému veřejné správy	10
3.3 Provozovatel informačního systému veřejné správy	10
3.4 Výpis z informačního systému veřejné správy.....	10
3.5 Výstup z informačního systému veřejné správy.....	11
3.6 Ověřený výstup z informačního systému veřejné správy	11
4 Portál veřejné správy	12
5 Elektronický podpis.....	12
5.1 Elektronický podpis.....	13
5.2 Zaručený elektronický podpis	13
5.3 Certifikát.....	13
5.4 Elektronická značka.....	14
6 Kontaktní místa veřejné správy Czech POINT	15
6.1 Činnost kontaktních míst veřejné správy.....	16

6.2	Platby spojené s činností Czech POINT	17
6.3	Budoucnost Czech POINTu	17
7	Zákon o „eGovernmentu“	18
7.1	7.1 Orgán veřejné moci	18
7.2	Datové schránky	20
7.3	Druhy datových schránek	21
7.4	Doručování dokumentů prostřednictvím datových schránek	22
7.4.1	Doručování dokumentů mezi orgány veřejné moci navzájem	22
7.4.2	Doručování dokumentů orgánu veřejné moci jiným subjektům	22
7.4.3	Provádění úkonů jiných subjektů vůči orgánům veřejné moci	22
7.4.4	Prostřednictvím datových schránek se nedoručuje	23
7.5	Doručení datové zprávy	23
7.6	Autorizovaná konverze dokumentů	24
8	Základní registry	24
8.1	Registr obyvatel	25
8.2	Registr osob	26
8.3	Registr územní identifikace, adres a nemovitostí	26
8.4	Registr práv a povinností	26
9	Závěr	27

1 Úvod

Projekt je spolufinancován z ESF z OP LZZ Vzdělávání úředníků a zaměstnanců veřejné správy, metodiků a školitelů a politiků v oblasti zavádění eGovernmentu do veřejné správy,

reg. č. CZ.1.04/4.1.00/38.00001

V poslední době se stále více mluví a píše o zavádění eGovernmentu do veřejné správy, resp. do celé soustavy orgánů veřejné moci. Existují nejrůznější projekty, které se zabývají elektronizací v některých oblastech, jako je např. soudnictví (e-Justice) nebo zdravotnictví (e-Health).

Účelem tohoto e-learningu je však poukázat na některé obecnější aspekty českého eGovernmentu, který již dnes výrazně ovlivňuje faktický chod orgánů veřejné moci. Úvodní části e-learningu se zabývají obecnými a z hlediska své časové realizace rovněž staršími záležitostmi, jako jsou informační systémy veřejné správy, Portál veřejné správy a elektronický podpis. V dalších částech e-learningu je věnována pozornost třem relativně novým a pro veřejnost i nejvíce viditelným prvkům českého eGovernmentu, kterými jsou kontaktní místa veřejné správy Czech POINT, zákon „o eGovernmentu (neboli zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů) a základní registry (pro úplnost je třeba uvést, že posledním, tj. čtvrtým základním prvkem eGovernmentu je tzv. komunikační infrastruktura veřejné správy, která však v tomto e-learningu nebude dále zmiňována).

I když se pojem eGovernment stále více používá v obecné i odborné mluvě, těžko bychom hledali jeho překlad do českého jazyka. Tento pojem bývá spíše vymezován ze svého obsahového hlediska jako proces elektronizace veřejné správy, respektive orgánů veřejné moci, tj. jedná se o postupné zavádění moderních informačních a komunikačních technologií ve veřejném sektoru. Rozsáhlé prosazení eGovernmentu však samo o sobě není cílem, ale pouze prostředkem k dosažení hospodárnější, rychlejší a celkově snazší (uživatelsky pohodlnější) komunikace občana se státem a rovněž k zajištění efektivního „vnitřního“ fungování soustavy orgánů veřejné moci. V uvedeném smyslu tak postupné zavádění jednotlivých složek eGovernmentu představuje další nutný krok vedoucí k modernizaci výkonu veřejné moci v České republice naplňující již mnohokrát vyřčené heslo – „Obíhat mají data, nikoliv občané“.

2 Právní předpisy vztahující se k eGovernmentu

V následujících podkapitolách je přehled některých právních předpisů, které se vztahují k eGovernmentu.

2.1 Zákon o informačních systémech veřejné správy

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon stanoví práva a povinnosti, které souvisejí s vytvářením, užíváním, provozem a rozvojem informačních systémů veřejné správy; zákon upravuje rovněž např. Portál veřejné správy či právní postavení a některé činnosti kontaktních míst veřejné správy Czech POINT.

2.2 Zákon o elektronickém podpisu

Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon upravuje mj. používání elektronického podpisu, elektronické značky, poskytování certifikačních služeb atd.

2.3 Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon upravuje elektronické úkony orgánů veřejné moci vůči fyzickým osobám a právnickým osobám, elektronické úkony fyzických osob a právnických osob vůči orgánům veřejné moci, elektronické úkony mezi orgány veřejné moci navzájem prostřednictvím datových schránek a dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob prostřednictvím datových schránek; tento zákon dále vytváří informační systém datových schránek a stanovuje pravidla pro výkon autorizované konverze dokumentů.

2.4 2.4 | Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Zákon č. 301/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

V rámci změnového zákona bylo novelizováno celkem 8 zákonů, které reagují na pravidla stanovená v zákoně č. 300/2008 Sb. (jedná se např. o zakotvení institutu doručování prostřednictvím datových schránek v jednotlivých procesních předpisech).

2.5 2.5 | Zákon o základních registrech

Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

Tento zákon vymezuje obsah základních registrů a informačního systému územní identifikace a stanoví práva a povinnosti, které souvisejí s jejich vytvářením, užíváním a provozem, a dále zřizuje Správu základních registrů.

2.6 Zákon o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů

Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon mj. upravuje spisovou službu, jejíž elektronická forma bezprostředně navazuje na datové schránky (novela č. 190/2009 Sb. s účinností od 1. července 2009 stanovila základní princip preference elektronické spisové služby před listinnou spisovou službou).

2.7 Zákon o správních poplatcích

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

V příloze zákona (Sazebník) jsou stanoveny výše správních poplatků např. za vydání ověřeného výstupu z informačního systému veřejné správy, za provedení autorizované konverze dokumentů do elektronické nebo listinné podoby, nebo za opětovné vydání přístupových údajů k datové schránce.

2.8 Správní řád

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Novela č. 7/2009 Sb. ve vazbě na zákon č. 300/2008 Sb. stanovila prioritu doručování písemností prostřednictvím datových schránek (viz § 19 odst. 1 a 2 správního řádu); správní řád dále např. v § 69 odst. 3 stanoví náležitosti elektronické formy správního rozhodnutí.

2.9 Nařízení vlády, kterým se provádí zákon o elektronickém podpisu

Nařízení vlády č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.

2.10 Vyhláška o elektronických podatelnách

Vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelnách.

Tato vyhláška stanoví postupy orgánů veřejné moci uplatňované při přijímání a odesílání datových zpráv prostřednictvím elektronické podatelny a strukturu údajů kvalifikovaného certifikátu, na základě kterých je možné podepisující osobu při přijímání datových zpráv prostřednictvím elektronické podatelny jednoznačně identifikovat.

2.11 Vyhláška o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů

Vyhláška č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů.

Tato vyhláška upravuje technické náležitosti provádění autorizované konverze dokumentů, technické náležitosti dokumentu, který provedením konverze vznikl, technické náležitosti dokumentu, jehož převedením výstup při konverzi vznikl a vzor osvědčení o vykonání zkoušky zaměstnance provádějícího konverzi na žádost.

2.12 Vyhláška o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek

Vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek.

Tato vyhláška upravuje náležitosti přístupových údajů pro přihlašování do datové schránky, elektronické prostředky pro přihlašování do datové schránky, technické podmínky a bezpečnostní zásady pro přístup do datové schránky, přípustné formáty datové zprávy dodávané do datové schránky, maximální velikost datové zprávy dodávané do datové schránky, dobu uložení datové zprávy v datové schránce, technické náležitosti užívání datové schránky a způsob tvorby identifikátoru datové schránky.

2.13 Vyhláška o kontaktních místech veřejné správy

Vyhláška č. 364/2009 Sb., o seznamu obecních úřadů a zastupitelských úřadů, které jsou kontaktními místy veřejné správy (vyhláška o kontaktních místech veřejné správy).

3 Informační systémy veřejné správy

V této kapitole budou uvedeny některé základní pojmy týkající se informačních systémů veřejné správy, a to zejména z hlediska některých činností, které jsou spojeny s fungováním kontaktních míst veřejné správy Czech POINT, a jež vyplývají ze zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Konkrétně se jedná o následující pojmy:

- informační systém veřejné správy

- správce informačního systému veřejné správy,
- provozovatel informačního systému veřejné správy,
- výpis z informačního systému veřejné správy,
- výstup z informačního systému veřejné správy, a
- ověřený výstup z informačního systému veřejné správy.

3.1 Informační systém veřejné správy

„Informační systémy veřejné správy jsou souborem informačních systémů, které slouží pro výkon veřejné správy. Jsou jimi i informační systémy zajišťující činnosti podle zvláštních zákonů.“ (§ 3 odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb.)

Informačním systémem veřejné správy je takový informační systém, který souvisí s vrchnostenskou (výsostnou) veřejnou správou, tj. takovou veřejnou správou, při níž dochází k výkonu veřejné moci, kdy orgán veřejné moci (např. orgán obce) zasahuje do právních poměrů jiných osob (fyzických nebo právnických). Pro vrchnostenskou veřejnou správu je typická existence vztahů nadřízenosti a podřízenosti mezi orgánem veřejné správy a osobou, o jejichž právech nebo povinnostech nebo jiných právních poměrech se rozhoduje, přičemž orgán veřejné správy má v tomto případě vždy mocensky nadřazené postavení. Podle § 3 odst. 5 zákona č. 365/2000 Sb. se tento zákon nevztahuje na provozní informační systémy správců informačních systémů veřejné správy, s výjimkou vazeb provozních informačních systémů na informační systémy veřejné správy, přičemž ve smyslu § 2 písm. u) cit. zákona se provozním informačním systémem rozumí informační systém zajišťující informační činnosti nutné pro vnitřní provoz příslušného orgánu, například účetnictví, správu majetku, a nesouvisející bezprostředně s výkonem veřejné správy.

Informačním systémem veřejné správy je např. evidence občanských průkazů či cestovních dokladů, ale i seznam (registr) poplatníků místních poplatků. Některé informační systémy veřejné správy jsou na základě zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, označovány jako agendové informační systémy [viz § 2 písm. e) zákona č. 111/2009 Sb., podle něhož se agendovým informačním systémem rozumí informační systém veřejné správy, který slouží k výkonu tzv. agendy ve smyslu citovaného zákona]. Příkladem těchto informačních systémů veřejné správy jsou agendový informační systém evidence obyvatel či agendový informační systém cizinců.

Skutečnost, že nějaký informační systém je informačním systémem veřejné správy, nemusí zákon výslovně stanovit – povaha informačního systému vyplývá přímo z § 3 odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb. [ve spojení s § 3 odst. 5 a § 2 písm. u) cit. zákona]. Na druhou stranu však může být informačním systémem veřejné správy takový informační systém, který sice nesouvisí s výkonem vrchnostenské (výsostné) veřejné moci [je tedy vytvořen pro potřeby nevrchnostenské (fiskální) veřejné správy], avšak je zákonem za informační systém veřejné správy výslovně prohlášen (například informační systém o veřejných zakázkách je informačním systémem veřejné správy pouze z důvodu, že tak výslovně stanoví § 157 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, neboť tento informační systém neslouží pro výkon vrchnostenské veřejné správy, jak požaduje § 3 odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb.).

3.2 Správce informačního systému veřejné správy

Pro účely zákona č. 365/2000 Sb. se rozumí „*správce informačního systému veřejné správy subjekt, který podle zákona určuje účel a prostředky zpracování informací a za informační systém odpovídá*“ [§ 2 písm. c) zákona č. 365/2000 Sb.], přičemž podle § 3 odst. 2 zákona č. 365/2000 Sb. jsou správci informačních systémů veřejné správy ministerstva, jiné správní úřady a územní samosprávné celky. Např. podle § 14 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, je správcem informačního systému datových schránek Ministerstvo vnitra.

3.3 Provozovatel informačního systému veřejné správy

Pro účely zákona č. 365/2000 Sb. se rozumí „*provozovatelem informačního systému veřejné správy subjekt, který provádí alespoň některé informační činnosti související s informačním systémem. Provozováním informačního systému veřejné správy může správce pověřit jiné subjekty, pokud to jiný zákon nevylučuje*“ [§ 2 písm. d) zákona č. 365/2000 Sb.].

Pověření k provozování informačního systému veřejné správy může mít např. formu smlouvy mezi správcem a provozovatelem. Není však vyloučena ani jiná forma pověření – např. zákon (viz § 14 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který výslovně stanoví, že provozovatelem informačního systému datových schránek je držitel poštovní licence, kterým je v současnosti Česká pošta, s. p.; za provozování informačního systému datových schránek dostává držitel poštovní licence odměnu stanovenou podle cenových předpisů).

3.4 Výpis z informačního systému veřejné správy

Výpis z informačního systému veřejné správy (úplný nebo částečný) vydávají orgány veřejné správy, které jsou správci nebo provozovateli těchto informačních systémů (nebo jejich částí), a to ze zápisu vedeného v elektronické podobě v tomto informačním systému (§ 9 odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb.), přičemž z hlediska žadatele o výpis je nutno rozlišovat, zda se žádá o výpis z veřejné nebo neveřejné evidence (rejstříku nebo seznamu):

- z informačních systémů veřejné správy, které jsou veřejnými evidencemi (rejstříky nebo seznamy – např. obchodní rejstřík, živnostenský rejstřík, katastr nemovitostí), jsou vydávány úplné nebo částečné výpisy na žádost kohokoliv,
- z informačních systémů veřejné správy, které jsou neveřejnými evidencemi (rejstříky nebo seznamy – např. Rejstřík trestů), vydávají orgány veřejné správy, které jsou správci nebo provozovateli těchto

informačních systémů, na požádání úplný nebo částečný výpis ze zápisu vedeného v elektronické podobě v tomto informačním systému, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis,

- osobě, které se zápis přímo týká, nebo

- osobě, která je podle zvláštního právního předpisu oprávněna žádat informaci uvedenou v zápisu, a to v rozsahu tímto zvláštním právním předpisem stanoveném. Výpis z informačního systému veřejné správy je zároveň vždy výstupem z informačního systému veřejné správy ve smyslu § 9 odst. 2 zákona č. 365/2000 Sb. Výpis z informačního systému veřejné správy v listinné podobě je veřejnou listinou (§ 9 odst. 4 zákona č. 365/2000 Sb.). Legální definici veřejné listiny obsahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, podle jehož § 53 odst. 3 platí, že listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány nebo orgány územních samosprávných celků v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.

3.5 Výstup z informačního systému veřejné správy

Výstupem z informačního systému veřejné správy je:

- výpis z veřejné nebo neveřejné evidence (rejstříku nebo seznamu), nebo
- potvrzení o tom, že určitý údaj v informačním systému veřejné správy není v elektronické podobě označené elektronickou značkou tzv. správce (tj. v tomto případě takového orgánu veřejné správy, který je správcem nebo provozovatelem daného informačního systému).

Výstupy z informačního systému veřejné správy ověřují a ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy na žádost vydávají kontaktní místa veřejné správy (viz kapitola 6), stanoví-li tak zvláštní právní předpis. S přihlédnutím k současným technickým podmínkám mohou kontaktní místa veřejné správy vydávat ověřené výstupy i z ostatních registrů veřejné správy, které jsou veřejnými evidencemi, rejstříky nebo seznamy (§ 9 odst. 2 zákona č. 365/2000 Sb.), tj. tato pravomoc kontaktního místa veřejné správy nemusí být výslovně stanovena zvláštním právním předpisem.

Výstup z informačního systému veřejné správy je tedy širší pojem než výpis z informačního systému veřejné správy, neboť vedle výpisu se jím rozumí i potvrzení o tom, že určitý údaj v informačním systému veřejné správy není v elektronické podobě označené elektronickou značkou příslušného správce (viz kapitola 5).

3.6 Ověřený výstup z informačního systému veřejné správy

Jak vyplývá z § 9 odst. 3 zákona č. 365/2000 Sb., rozumí se ověřeným výstupem z informačního systému veřejné správy listina, která vznikla úplným převodem výstupu z informačního systému veřejné správy z elektronické do listinné podoby.

Ověřený výstup z informačního systému veřejné správy je veřejnou listinou (§ 9 odst. 4 zákona č. 365/2000 Sb.).

4 Portál veřejné správy

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. j) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, stanoví Ministerstvu vnitra ve spolupráci s orgány veřejné správy povinnost vytvořit a spravovat Portál veřejné správy. Portálem veřejné správy se v souladu s § 2 písm. q) zákona č. 365/2000 Sb. rozumí informační systém vytvořený a provozovaný se záměrem usnadnit veřejnosti dálkový přístup k informacím z veřejné správy, které jsou pro ni potřebné, a dále umožnit komunikaci veřejnosti s veřejnou správou. **Adresa Portálu veřejné správy je následující: <http://portal.gov.cz>.**

Základem dnešních služeb Portálu veřejné správy je několik systémů, které jsou navzájem propojeny, jako např.:

- adresář úřadů (obsahuje kontakty na orgány státní správy a samosprávy),
- zákony (resp. i další právní předpisy),
- životní situace (občan se zde např. dozví, jaké doklady potřebuje pro vyřízení svých záležitostí z nejrůznějších oblastí veřejné správy, kdo bude jeho záležitost vyřizovat, atd.),
- podání (vůči některým správním orgánům, např. České správě sociálního zabezpečení či Ministerstvu financí),
- online noviny veřejné správy (elektronický zpravodaj čtrnáctideníku vlády České republiky – Veřejná správa),
- slovník pojmů (jedná se o výkladový slovník nejčastěji používaných pojmů ve veřejné správě pro odborné publikum i širokou veřejnost),
- mapové služby,
- veřejné zakázky,
- obchodní věstník.

5 Elektronický podpis

Elektronický podpis je (stejně jako „klasický“ vlastnoruční podpis) výsledkem nějakého procesu. Elektronický podpis není nějakým neměnným kódem (skupinou písmen a číslic), který jeho držitel „kdesi“ obdrží a následně používá, ale výsledkem složitého, na zvlátnostech podepisujícího či konkrétní situace nezávislého technologického procesu. Elektronický podpis je na rozdíl od vlastnoručního podpisu proměnný a je tedy z tohoto pohledu daleko obtížněji naučitelný či vysledovatelný.

5.1 Elektronický podpis

Elektronickým podpisem se podle § 2 písm. a) zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, rozumějí údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené, a které slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě.

5.2 Zaručený elektronický podpis

Zaručeným elektronickým podpisem se rozumí takový elektronický podpis, který splňuje následující požadavky [§ 2 písm. b) zákona č. 227/2000 Sb.]:

- je jednoznačně spojen s podepisující osobou,
- umožňuje identifikaci podepisující osoby ve vztahu k datové zprávě,
- byl vytvořen a připojen k datové zprávě pomocí prostředků, které podepisující osoba může udržet pod svou výhradní kontrolou, a
- je k datové zprávě, ke které se vztahuje, připojen takovým způsobem, že je možno zjistit jakoukoliv následnou změnu dat.

Zaručený elektronický podpis zajišťuje dokumentu jeho autenticitu (pravost, původnost, hodnověrnost), identitu podepisující osoby, integritu (neporušenost, celistvost, tj. že po podepsání dokumentu nedošlo k žádné jeho změně) a nepopíratelnost skutečnosti, že podepsaný dokument vytvořila, resp. za něj nese odpovědnost právě ta osoba, která jej podepsala. S pojmem elektronický podpis souvisejí mj. ještě pojmy certifikát (kvalifikovaný certifikát a kvalifikovaný systémový certifikát).

5.3 Certifikát

Certifikátem se rozumí datová zpráva, která je vydána poskytovatelem certifikačních služeb, spojuje data pro ověřování elektronických podpisů s podepisující osobou a umožňuje ověřit její identitu (nebo spojuje data pro ověřování elektronických značek s označující osobou a umožňuje ověřit její identitu).

Certifikátem je jinými slovy digitální dokument, ve kterém jsou uvedeny zejména takové údaje, které identifikují příslušnou (podepisující) osobu a její tzv. veřejný ověřovací klíč (je to veřejné ověřovací číslo, které je jakýmsi „podpisovým vzorem“ pro ověření elektronického podpisu).

Podle § 11 zákona č. 227/2000 Sb. platí, že v oblasti orgánů veřejné moci je možné za účelem podpisu používat pouze zaručené elektronické podpisy a kvalifikované certifikáty vydávané akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb (neakreditovaní poskytovatelé těchto služeb mohou sice též vyvíjet svoji činnost, ale pouze pro soukromoprávní subjekty). Uvedená povinnost platí zároveň i pro výkon veřejné moci vůči fyzickým a právnickým osobám. Tuto variantu, tj. kombinaci zaručeného elektronického podpisu a kvalifikovaného certifikátu vydaného akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb, zákon označuje jako „uznávaný elektronický podpis“. Z hlediska technického není rozdíl mezi zaručeným e-podpisem a uznávaným e-podpisem; jejich odlišnost spočívá pouze v tom, že u zaručeného elektronického podpisu se „zaručuje“ třetí důvěryhodná osoba prostřednictvím vydání certifikátu, že elektronický podpis, kterým osoba podepisuje datovou zprávu, patří právě této podepisující osobě, zatímco u uznávaného e-podpisu reprezentuje zmíněnou třetí důvěryhodnou osobu taková osoba, které byla udělena akreditace (tj. osvědčení, že poskytovatel certifikačních služeb splňuje podmínky stanovené zákonem č. 227/2000 Sb. pro výkon činnosti akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb) od státu (podle platné právní úpravy tuto akreditaci uděluje a odnímá Ministerstvo vnitra). Poskytovatelem certifikačních služeb může být obecně fyzická osoba, právnická osoba nebo organizační složka státu, která vydává certifikáty a vede jejich evidenci, případně poskytuje další služby spojené s elektronickými podpisy. V současné době existují v České republice tři akreditovaní poskytovatelé certifikačních služeb, kteří jsou oprávněni vydávat kvalifikované certifikáty (První certifikační autorita, a. s., Podvinný mlýn 2178/6, Praha 9, Česká pošta, s. p., Politických vězňů 909/4, Praha 1, a eIdentity a. s., Vinohradská 184/2396, Praha 3). Kvalifikovaný certifikát se vydává na dobu 12 měsíců, poté se musí u poskytovatele obnovit, nebo vystavit nový. Bližší informace o postupu při získávání kvalifikovaných certifikátů lze zjistit na webových stránkách těchto poskytovatelů. Elektronická značka

Elektronická značka je vlastně elektronický podpis vytvořený technickým zařízením (automatizovaně).

Zatímco elektronický podpis označuje fyzickou osobu, která jedná svým jménem nebo jménem právnické osoby (jejího orgánu) či organizační složky státu, elektronická značka může označovat i právnickou osobu nebo organizační složku státu.

Elektronickou značkou se podle § 2 písm. c) zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, rozumějí údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené, a které splňují následující požadavky:

- jsou jednoznačně spojené s označující osobou a umožňují její identifikaci prostřednictvím kvalifikovaného systémového certifikátu,
- byly vytvořeny a připojeny k datové zprávě pomocí prostředků pro vytváření elektronických značek, které označující osoba může udržet pod svou výhradní kontrolou,
- jsou k datové zprávě, ke které se vztahují, připojeny takovým způsobem, že je možné zjistit jakoukoli následnou změnu dat.

6 Kontaktní místa veřejné správy Czech POINT

Pojem **Czech POINT** je svým způsobem „česko-anglická“ slovní hříčka, která znamená následující: **Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál**.

Czech POINT však není jen pouhou slovní hříčkou nebo marketingovým označením jednoho z projektů přiblížení veřejné správy občanům, ale je to současně i pojem právní, který byl do našeho právního řádu zaveden novelou zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. Tato novela (zákon č. 130/2008 Sb.) s účinností od 1. července 2008 stanovila v novém ustanovení § 8a zákona č. 365/2000 Sb. pro tzv. kontaktní místo veřejné správy označení Český podací ověřovací informační národní terminál – Czech POINT.

Pouze kontaktní místa veřejné správy mohou užívat označení „Český podací ověřovací informační národní terminál“ nebo označení „Czech POINT“. Žádný jiný subjekt, který není kontaktním místem veřejné správy, uvedená označení nesmí používat. Kontaktními místy veřejné správy podle § 8a zákona č. 365/2000 Sb. jsou:

- notáři [viz zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)],
- krajské úřady [viz § 66 a násl. zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)],
- matriční úřady [podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, jsou matriční úřady obecní úřady, v hlavním městě Praze úřady městských částí, v územně členěných statutárních městech úřady městských obvodů nebo úřady městských částí a pro území vojenských újezdů újezdní úřady, které určilo a jejich správní obvody vymezilo Ministerstvo vnitra vyhláškou č. 207/2001 Sb.],
- obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam je stanoven vyhláškou č. 364/2009 Sb., o seznamu obecních úřadů a zastupitelských úřadů, které jsou kontaktními místy veřejné správy (vyhláška o kontaktních místech veřejné správy),
- zastupitelské úřady stanovené vyhláškou č. 364/2009 Sb., o seznamu obecních úřadů a zastupitelských úřadů, které jsou kontaktními místy veřejné správy (vyhláška o kontaktních místech veřejné správy),
- držitel poštovní licence (tj. Česká pošta, s. p.),
- Hospodářská komora České republiky (viz zákon č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky).

Nestanoví-li zákon č. 365/2000 Sb. nebo jiný právní předpis jinak, je působnost kontaktního místa veřejné správy výkonem přenesené působnosti krajských a obecních úřadů (tj. jedná se o výkon státní správy delegované ze státu na územní samosprávné celky, resp. jejich orgány).

System kontaktních míst veřejné správy provozuje Ministerstvo vnitra.

6.1 Činnost kontaktních míst veřejné správy

Kontaktní místa veřejné správy vykonávají např. následující činnosti:

- vydávání ověřených výstupů z informačních systémů veřejné správy (viz kapitola 3)
  - výpis ze živnostenského rejstříku,
  - výpis z obchodního rejstříku,
  - výpis z katastru nemovitostí,
- výpis z Rejstříku trestů (nemá charakter ověřeného výstupu z informačního systému veřejné správy),
- výpis nebo opis z Rejstříku trestů na základě žádosti orgánu veřejné moci,
- výpis z registru řidičů o jeho záznamech bodového hodnocení,
- výpis ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů¹,
- podání do registru účastníků provozu modulu autovraků informačního systému odpadového hospodářství²
- přijetí podání podle § 72 živnostenského zákona,
- provádění autorizované konverze dokumentů na žádost podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

---

¹ Seznam kvalifikovaných dodavatelů (viz § 125 až 132 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách) je veden Ministerstvem místního rozvoje jako součást Informačního systému o veřejných zakázkách. Do tohoto seznamu, který je veřejně přístupný, a to rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup, se zapisují dodavatelé, kteří požádali o zápis do seznamu a prokázali splnění základních kvalifikačních předpokladů podle § 53 odst. 1 a profesních kvalifikačních předpokladů podle § 54 zákona č. 137/2006 Sb. Tato služba je především určena dodavatelům, kteří mají zájem se ucházet o veřejné zakázky. Výpisem ze

Seznamu kvalifikovaných dodavatelů může dodavatel v zadávacím řízení nahradit doklady prokazující splnění základních a profesních kvalifikačních kritérií. Zadavatel je povinen výpis ze seznamu uznat, není-li starší více než 3 měsíce.

2 Od 1. ledna 2009 došlo ke spuštění online systému pro evidenci přijatých autovraků vycházejícího z požadavků vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady z autovraků, vybraných autovraků, o způsobu vedení jejich evidence a evidence odpadů vznikajících v zařízeních ke sběru a zpracování autovraků a o informačním systému sledování toků vybraných autovraků (o podrobnostech nakládání s autovraky).

6.2 Platby spojené s činností Czech POINT

Orgán veřejné správy, který je správcem nebo provozovatelem informačního systému veřejné správy, je podle § 9d odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb. oprávněn požadovat za poskytnutí výstupu z informačního systému veřejné správy ověřujícímu **úplatu**, a to za každý poskytnutý výstup z informačního systému veřejné správy částku, která je stanovena zvláštním právním předpisem jako (správní) poplatek za vydání výpisu z předmětného záznamu, jenž má jednu stránku. Uvedené ustanovení se vykládá tak, že výše úplaty správci informačního systému veřejné správy je 50 Kč za každý poskytnutý výpis, a to bez ohledu na počet stran (v případě, že správce informačního systému veřejné správy úplatu požaduje).

Odměnu notáře, jakožto kontaktní místo veřejné správy, za vydávání ověřených výstupů, stanoví vyhláška č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví, ve znění pozdějších předpisů.

Správní poplatek za vydání ověřeného výstupu vydaného ověřujícím podle § 8a odst. 2 písm. b) až e) zákona č. 365/2000 Sb. (tj. krajské úřady, matriční úřady a dále obecní úřady a zastupitelské úřady vymezené vyhláškou č. 324/2008 Sb.) stanoví zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Další kontaktní místa veřejné správy – tj. **držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky** mohou za provedení správního úkonu kontaktního místa veřejné správy požadovat poplatek, jehož výše nesmí přesáhnout sazbu správního poplatku stanovenou pro tento správní úkon v zákoně o správních poplatcích (§ 8a odst. 3 zákona č. 365/2000 Sb.).

Konkrétní **sazby správních poplatků** jsou stanoveny v příloze (Sazebník) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů³

---

3 Např. výše správního poplatku za vydání ověřeného výstupu z informačního systému veřejné správy za první stránku činí 100 Kč, za každou další i započatou stránku – 50 Kč, přičemž správní úřad může snížit správní poplatek za vydání ověřeného výstupu z informačního systému veřejné správy až o 90 % – viz položka 3 písm. d) Sazebníku; podle položky 10 písm. a) Sazebníku činí výše správního poplatku ze přijetí žádosti o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů 50 Kč.

6.3 Budoucnost Czech POINTu

Hlavní vizí projektu Czech POINT je nastolení stavu, kdy kontaktní místa veřejné správy budou představovat universální podatelny (např. možnost podat žádost o zahájení správního řízení, pokud tak stanoví zvláštní zákon), ověřovací místa a informační centra, kde bude možné získat všechna dostupná data

ze všech veřejných i neveřejných registrů (evidencí) spravovaných státem nebo územními samosprávnými celky, a to včetně jejich ověření, převést (konvertovat) dokumenty v listinné podobě do podoby elektronické a naopak, získat informace o průběhu správních řízení, které se týkají jejich jednotlivých účastníků.⁴

---

4 Bližší informace o projektu Czech POINT (včetně technických záležitostí) je možné nalézt na webových stránkách www.czechpoint.cz/web.

7 Zákon o „eGovernmentu“

Zavedení komunikace prostřednictvím datových schránek a provádění autorizované konverze dokumentů z listinné do elektronické podoby a naopak je důsledkem nabytí účinnosti (od 1. července 2009) zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, který je občas též neformálně označován jako zákon o „eGovernmentu“ nebo zákon o „datových schránkách“.

Z uvedených neformálních označení zákona č. 300/2008 Sb. se jeví jako o něco přesnější označení zákon o „datových schránkách“ než zákon o „eGovernmentu“, neboť zákon č. 300/2008 Sb. upravuje pouze dvě ucelené záležitosti z oblasti eGovernmentu (tj. datové schránky, resp. provádění elektronických úkonů prostřednictvím datových schránek a dále autorizovanou konverzi dokumentů), nikoliv eGovernment jako celek.

Účelem vytvoření datových schránek a stanovení povinnosti (pro orgány veřejné moci) komunikace jejich prostřednictvím má znamenat výrazné snížení dosavadních „papírových“ forem komunikace a z toho plynoucí dosažení nemalých finančních úspor nejen na straně orgánů veřejné moci, ale i jejich adresátů, neboť i oni mohou podle zákona č. 300/2008 Sb. komunikovat s orgány veřejné moci skrze datové schránky, resp. po novele tohoto zákona i mezi sebou navzájem

7.1 7.1 | Orgán veřejné moci

S pojmem orgány veřejné moci se sice setkáváme v řadě právních předpisů (viz např. zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, trestní zákoník, správní řád, zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy atd.), nicméně je třeba zdůraznit, že neexistuje obecně závazná a jednotná legální definice tohoto pojmu.

Orgánem veřejné moci se podle legislativní zkratky zavedené v § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 300/2008 Sb. rozumí (nejedná se však v žádném případě o zákonnou definici orgánu veřejné moci):

- **státní orgán** – vymezení tohoto pojmu je ve srovnání s určením ostatních orgánů veřejné moci nejsložitější, neboť se jedná o pojem velmi obecný a široký. Z tohoto důvodu byla Ministerstvem vnitra

zvolena obecná kritéria pro definici státního orgánu, kterými jsou požadavek zřízení zákonem, zákonem stanovená působnost, musí jít o jasně vymezenou organizační jednotku státu (např. půjde o organizační složku státu ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, nebo o fyzickou osobu – např. veřejný ochránce práv, atd.). Podmínkou pro zařazení státního orgánu jako orgánu veřejné moci však na druhé straně není vybavení tohoto orgánu veřejnou mocí (např. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových sice nedisponuje veřejnou mocí, nicméně je státním orgánem, a proto pro účely zákona č. 300/2008 Sb. bude zařazen mezi orgány veřejné moci). Státním orgánem tak jsou např. správní úřady (ministerstva, jiné ústřední správní úřady, územní správní úřady), bezpečnostní sbory (Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace), soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka, veřejný ochránce práv, finanční arbitř, atd.

- **orgány územních samosprávných celků** – územním samosprávným celkem jsou obce [viz zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)] a kraje [viz zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)]; dále do této skupiny orgánů veřejné moci spadají rovněž městské části nebo městské obvody územně členěných statutárních měst a městské části hlavního města Prahy,

- **Pozemkový fond České republiky a jiné státní fondy** – Pozemkový fond České republiky je zřízen zákonem č. 569/1991 Sb., ale není to státní fond ve smyslu § 28 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla); státními fondy jsou Státní fond životního prostředí České republiky (zřízen zákonem č. 388/1991 Sb.), Státní fond kultury České republiky (zřízen zákonem č. 239/1992 Sb.), Státní fond České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie (zřízen zákonem č. 241/1992 Sb.), Státní fond dopravní infrastruktury (zřízen zákonem č. 104/2000 Sb.), Státní fond rozvoje bydlení (zřízen zákonem č. 211/2000 Sb.) a Státní zemědělský intervenční fond (zřízen zákonem č. 256/2000 Sb.),

- **zdravotní pojišťovny** – zdravotními pojišťovnami jsou Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, která byla zřízena zákonem č. 551/1991 Sb., a dále resortní, oborové, podnikové a další zdravotní pojišťovny vzniklé na základě zákona č. 280/1992 Sb.,

- **Český rozhlas** – tato právnická osoba byla zřízena zákonem č. 484/1991 Sb.

- **Česká televize** – tato právnická osoba byla zřízena zákonem č. 483/1991 Sb.

- **samosprávné komory zřízené zákonem** – jedná se o samosprávné stavovské organizace, které jsou právnickými osobami. Samosprávnými komorami zřízenými zákonem jsou Česká advokátní komora (zřízena zákonem č. 85/1996 Sb., o advokacii), Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora a Česká lékárnická komora (všechny zřízeny zákonem č. 220/1991 Sb.), Česká komora architektů a České komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (obě zřízeny zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě), Exekutorská komora České republiky [zřízena zákonem č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů], Hospodářská komora České republiky a Agrární komora České republiky (obě zřízeny zákonem č. 301/1992 Sb.), Komora auditorů České republiky (viz zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech), Komora daňových poradců České republiky (zřízena zákonem č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky), Komora patentových zástupců České republiky (zřízena zákonem č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích a o změně zákona o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví), Komora veterinárních lékařů České republiky (zřízena zákonem č. 381/1991 Sb.) a Notářská komora České republiky (zřízena zákonem č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) + osm notářských komor zřízených podle § 29 zákona č. 358/1992 Sb. v obvodu každého krajského soudu a v obvodu městského soudu v Praze,

- **notáři** – notář je fyzická osoba splňující předpoklady podle zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich

činnosti (notářský řád), kterou stát pověřil notářským úřadem. Počet notářských úřadů v obvodu každého okresního soudu ustanoví ministr spravedlnosti po vyjádření Notářské komory České republiky,

• **soudní exekutoři** – soudní exekutor je fyzická osoba splňující předpoklady podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, kterou stát pověřil exekutorským úřadem. Soudního exekutora jmenuje do exekutorského úřadu ministr spravedlnosti na návrh Komory, a to do sídla v obvodu okresního soudu.

7.2 Datové schránky

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1. července 2009 zavádí novou formu elektronické komunikace prostřednictvím datových schránek.

Na rozdíl od jiných forem elektronické komunikace (např. elektronická pošta) je komunikace skrze datové schránky výjimečná tím, že je pro orgány veřejné moci (až na zákonem stanovené výjimky) povinná. Zákon sice nestanoví žádnou sankci za případné nepoužívání datových schránek, ale orgán veřejné moci se tím vystavuje např. velkému riziku „hromadění“ datových zpráv v jeho datové schránce, které mohou obsahovat i takové dokumenty, u nichž běží zákonné lhůty pro jejich vyřízení, což již může vyvolávat nepříznivé právní následky, a to např. z hlediska odpovědnosti za nesprávný úřední postup ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (nepoužívání datových schránek lze v tomto případě srovnat s nevybíráním poštovní schránky).

Systém datových schránek sice může v leččems připomínat pouze jinou formu elektronické pošty, nicméně toto přirovnání není zcela na místě. Datová schránka není e-mail, neboť je součástí uzavřeného systému, jehož bezpečné a spolehlivé fungování je státem garantováno. Uzavřený systém datových schránek spočívá v přesné identifikaci držitele datové schránky, jako odesílatele nebo příjemce datové zprávy, přičemž na obou stranách této formy elektronické komunikace musí existovat datové schránky; nelze tedy komunikovat s datovou schránkou jinak, než právě prostřednictvím jiné datové schránky.

Datová schránka je elektronické úložiště, které je určeno k:

- doručování orgány veřejné moci,
- provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci,
- dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob (novela č. 190/2009 Sb. prolomila původní princip zákona č. 300/2008 Sb., který stanovoval, že jednou stranou komunikace prostřednictvím datových schránek je vždy orgán veřejné moci; po novele je tedy možná i „privátní“ komunikace mezi soukromoprávními subjekty navzájem).

Bližší podrobnosti související s datovými schránkami (např. náležitosti přístupových údajů pro přihlašování do datové schránky, přípustné formáty datové zprávy dodávané do datové schránky, maximální velikost datové zprávy dodávané do datové schránky, dobu uložení datové zprávy v datové schránce, technické náležitosti užívání datové schránky, atd.) stanoví vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek.

7.3 Druhy datových schránek

Zákon č. 300/2008 Sb. upravuje následující druhy datových schránek, které jsou zřizovány Ministerstvem vnitra bezplatně pro různé skupiny subjektů:

- datová schránka fyzické osoby,
- datová schránka podnikající fyzické osoby,
- datová schránka právnické osoby, a
- datová schránka orgánu veřejné moci.

Datové schránky jsou zřizovány: • na žádost, nebo • ze zákona (ex lege).

Ze zákona je zřizována datová schránka orgánu veřejné moci **každému orgánu veřejné moci** ve smyslu legislativní zkratky podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 300/2008 Sb., datová schránka právnické osoby některým právnickým osobám, konkrétně právnické osobě zřízené zákonem, právnické osobě zapsané v obchodním rejstříku a organizační složce podniku zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku a konečně datová schránka podnikající fyzické osoby insolvenčnímu správci, resp. od 1. července 2012 též advokátovi a daňovému poradci.

V ostatních případech lze zřídit datovou schránku **na žádost**, jejichž náležitosti jsou stanoveny v § 3 odst. 3 (datová schránka fyzické osoby), v § 4 odst. 4 (datová schránka podnikající fyzické osoby), v § 5 odst. 4 (datová schránka právnické osoby).

Zákon vychází převážně z principu, že subjektu lze zřídit pouze jednu datovou schránku příslušného druhu; výjimku z tohoto pravidla představuje možnost zřídit další datovou schránku orgánu veřejné moci na žádost orgánu veřejné moci (§ 6 odst. 2). Vykonává-li fyzická osoba⁵ nebo právnická osoba⁶ působnost v oblasti veřejné správy, Ministerstvo vnitra jí na žádost umožní, aby její datová schránka plnila rovněž funkci datové schránky orgánu veřejné moci.

Zákon č. 300/2008 Sb. dále upravuje záležitosti spjaté s „životním“ cyklem datové schránky a jejím používáním, tj. **přístup do datové schránky** (stanovení okruhu osob, které mohou vstupovat do příslušné datové schránky, včetně vymezení rozsahu jejich přístupu k jednotlivým dokumentům), **zpřístupnění datové schránky** (k „aktivaci“ datové schránky dochází prvním přihlášením „oprávněné osoby“, nejpozději však patnáctým dnem po dni doručení přístupových údajů), **znepřístupnění datové schránky** (s možností opětovného zpřístupnění) a **zrušení datové schránky**.

---

5 Např. stráž přírody, myslivecká stráž, lesní stráž, rybářská stráž.

6 Např. obecním úřadem pověřená odborně způsobilá právnická osoba ke kontrole účinnosti spalování, měření množství a rozsahu vypouštěných látek u malých spalovacích zdrojů podle § 50 odst. 2 písm. c) zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší.

7.4 Doručování dokumentů prostřednictvím datových schránek

U doručování dokumentů prostřednictvím datových schránek je třeba rozlišovat, zda se jedná o doručování mezi orgány veřejné moci, nebo o doručování dokumentů orgánů veřejné moci jiným subjektům anebo o provádění úkonů jiných subjektů vůči orgánům veřejné moci.

7.4.1 Doručování dokumentů mezi orgány veřejné moci navzájem

Doručování dokumentů mezi orgány veřejné moci navzájem (§ 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb.)

Orgán veřejné moci doručuje jinému orgánu veřejné moci dokument prostřednictvím datové schránky, pokud:

- to umožňuje povaha dokumentu
- se nedoručuje na místě

7.4.2 Doručování dokumentů orgánu veřejné moci jiným subjektům

Doručování dokumentů orgánu veřejné moci jiným subjektům (§ 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb.)

Orgán veřejné moci doručuje dokument prostřednictvím datové schránky „jiným“ subjektům, tj. fyzické osobě, podnikající fyzické osobě a právnické osobě, pokud:

- to umožňuje povaha dokumentu
- se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě
- má-li adresát zpřístupněnu („aktivovánu“) svou datovou schránku

7.4.3 Provádění úkonů jiných subjektů vůči orgánům veřejné moci

Provádění úkonů jiných subjektů vůči orgánům veřejné moci (§ 18 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb.)

„Jiné“ subjekty, tj. fyzická osoba, podnikající fyzická osoba a právnická osoba může provádět úkony vůči orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky, pokud:

- má zpřístupněnu („aktivována“) svou datovou schránku
- umožňuje to povaha tohoto úkonu

7.4.4 Prostřednictvím datových schránek se nedoručuje

- obsahuje-li dokument utajované informace (§ 1 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.)
- nemá-li adresát zpřístupněnou datovou schránku
- neumožňuje-li to povaha dokumentu
- doručuje-li se na místě
- je-li z bezpečnostních důvodů zavedena mezi orgány veřejné moci jiná forma elektronické komunikace
- z dalších zákonných důvodů (např. doručování veřejnou vyhláškou)

7.5 Doručení datové zprávy

Dokument, který byl **do** datové schránky, je **doručen** okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu (§ 17 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb.). Nedojde-li k přihlášení do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne dodání do datové schránky, považuje se dokument za doručení posledním dnem této lhůty – tzv. **fikce doručení** (§ 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb.). Byť to zákon výslovně nestanoví, je nezbytné – s ohledem na zásadu kontinuity výkonu veřejné správy, resp. orgánů veřejné moci – považovat **dokument zasláný orgánu veřejné moci prostřednictvím systému datových schránek za doručení již okamžikem dodání do datové schránky orgánu veřejné moci. Doručení dokumentu do datové schránky (i v případě uplatnění fikce doručení) má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou.** Podle § 20 odst. 1 písm. e) zákona č. 300/2008 Sb. Ministerstvo vnitra oznámí odesílateli, že datová zpráva, kterou odeslal do datové schránky adresáta, byla doručena a toto oznámení označí uznávanou elektronickou značkou ministerstva. Toto oznámení tedy představuje doklad o doručení písemnosti. **Zasílání některých dokumentů prostřednictvím datových schránek bude muset být podepsáno elektronickým podpisem.** Zákon č. 300/2008 Sb. obecně nestanoví povinnost opatřit každou datovou zprávu zaslánou prostřednictvím datových schránek e-podpisem. Zákon vychází z toho, že datová schránka jednoznačně identifikuje odesílatele (viz § 18 odst. 2 – úkon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4, tj. osobou primárně oprávněnou k přístupu do datové schránky, nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný), avšak v případě, že jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více osob, je nutno datovou zprávu opatřit elektronickými podpisy všech těchto osob (např. mohou-li nějaký úkon učinit dva jednatele společnosti s ručením omezeným pouze společně, musí oba připojit své elektronické podpisy na datovou zprávu). Nutnost podepsat některý dokument elektronickým podpisem vyplývá z jednotlivých právních předpisů; jedná se např. o správní rozhodnutí vyhotovována v elektronické podobě ve smyslu § 69 odst. 3 správního řádu.

7.6 Autorizovaná konverze dokumentů

Vedle datových schránek, resp. provádění úkonů jejich prostřednictvím, upravuje zákon č. 300/2008 Sb. uceleným způsobem druhou záležitost, kterým je institut autorizované konverze dokumentů (dále také jen „konverze“).

Konverzí se rozumí:

- úplné převedení dokumentu v listinné podobě do dokumentu obsaženého v datové zprávě nebo datovém souboru (dále jen „dokument obsažený v datové zprávě“), ověření shody obsahu těchto dokumentů a připojení ověřovací doložky (její náležitosti jsou stanoveny v § 25 odst. 1), nebo
- úplné převedení dokumentu obsaženého v datové zprávě do dokumentu v listinné podobě a ověření shody obsahu těchto dokumentů a připojení ověřovací doložky (její náležitosti jsou stanoveny v § 25 odst. 2). Z uvedené definice konverze vyplývá, že v obou způsobech konverze se jedná o tři související úkony (tj. převedení dokumentu do „druhé“ formy, ověření shody obsahu těchto dokumentů a připojení ověřovací doložky). Bude-li absentovat některý úkon, nebude se jednat o autorizovanou konverzi dokumentů podle zákona č. 300/2008 Sb. Dokument, který provedením konverze vznikl (dále jen „výstup“), má stejné právní účinky jako ověřená kopie dokumentu, jehož převedením výstup vznikl (dále jen „vstup“). Má-li být podle jiného právního předpisu předložen dokument v listinné podobě správnímu orgánu, nebo soudu anebo jinému státnímu orgánu, zejména aby byl užit jako podklad pro vydání rozhodnutí, je tato povinnost splněna předložením jeho výstupu. **Subjekty provádějící konverzi jsou kontaktní místa veřejné správy a advokáti⁷**, a to v případě konverze na žádost, zatímco konverzi z moci úřední provádějí všechny **orgány veřejné moci** ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 300/2008 Sb. pro výkon své působnosti. Podrobnosti provádění konverze (technické náležitosti provádění autorizované konverze dokumentů, technické náležitosti dokumentu, který provedením konverze vznikl, technické náležitosti dokumentu, jehož převedením výstup při konverzi vznikl a vzor osvědčení o vykonání zkoušky zaměstnance provádějícího konverzi na žádost) upravuje vyhláška č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů.

---

⁷ Podle § 25c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění zákona č. 219/2009 Sb., mohou od 1. září 2009 advokáti provádět autorizovanou konverzi dokumentů v souvislosti s poskytováním právních služeb.

8 Základní registry

Dalším pilířem českého eGovernmentu je oblast základních registrů, které budou zřízeny na základě zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, jenž nabývá účinnosti dnem 1. července 2010. Zákon č. 111/2009 Sb. rozlišuje **čtyři základní registry**, kterými jsou základní **registr obyvatel**, základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci („**registr osob**“), základní **registr územní identifikace, adres a nemovitostí**, a základní registr agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností („**registr práv a povinností**“).

Základním přínosem vzniku základních registrů bude zejména sdílení aktuálních (nejčastěji využívaných) údajů orgány veřejné moci, přičemž jedním z mechanismů zajištění bezpečnosti dat je použití systému bezvýznamových identifikátorů fyzických osob (každá fyzická osoba bude mít přidělen tzv. zdrojový identifikátor, z něhož budou odvozeny další, tzv. agendové identifikátory pro každou agendu, ve které daná osoba figuruje). Dalším přínosem základních registrů je skutečnost, že údaje obsažené v základních registrech a označené jako referenční údaje budou považovány za správné (neprokáže-li se opak) a orgány veřejné moci již nebudou muset jejich platnost a správnost ověřovat, případně jejich doložení požadovat po dotčených subjektech (referenční údaje budou nadány presumpcí správnosti).

Údaje obsažené v základních registrech budou získávány z agendových informačních systémů, z nichž budou podle zákonů upravujících vedení příslušného základního registru oprávnění editoři zapisovat údaje do základního registru. V základním registru pak budou uchovávány pouze aktuální údaje a všechny údaje (tj. včetně historických) zůstanou i nadále v jednotlivých agendových informačních systémech.

8.1 Registr obyvatel

V základním registru obyvatel se povedou referenční údaje o občanech České republiky a o cizincích s dlouhodobým nebo trvalým pobytem na území České republiky. Zákon počítá dále s možností, že v registru budou evidovány i další fyzické osoby, pokud tak v budoucnu stanoví jiný právní předpis (např. se může jednat o cizince v postavení statutárního orgánu české obchodní společnosti nebo o cizince vlastníčího na území České republiky nemovitost). Správcem registru obyvatel bude Ministerstvo vnitra.

8.2 Registr osob

V **základním registru osob** se povedou referenční údaje o právnických osobách, podnikajících fyzických osobách a orgánech veřejné moci. Zákon rovněž upravuje problematiku identifikačního čísla osoby (IČO) a identifikačního čísla provozovny (IČP). Správcem registru osob bude Český statistický úřad. Registr osob (podobně jako registr územní identifikace, adres a nemovitostí) bude veřejně přístupným registrem.

8.3 Registr územní identifikace, adres a nemovitostí

V **základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí** se povedou referenční údaje o **územních prvcích** (např. území státu, regionu soudržnosti, samosprávného i správního kraje, okresu, obce, katastrální území, stavební objekt, adresní místo, pozemek v podobě parcely), a referenční údaje o **územně evidenčních jednotkách** (části obce, ulice nebo jiná veřejná prostranství). Správcem registru územní identifikace, adres a nemovitostí bude Český úřad zeměměřický a katastrální.

8.4 Registr práv a povinností

Základní registr práv a povinností má „dvě části“:

- jednak upravuje vedení referenčních údajů o **agendách orgánů veřejné moci** (vč. související záležitosti tzv. registrace agend a registrace orgánů veřejné moci pro výkon příslušné agendy), a dále
- reguluje vedení referenčních údajů o **některých právech a povinnostech fyzických a právnických osob** a vedení oprávnění k přístupu k datům vedeným v základních registrech nebo v agendových informačních systémech.

Správce registru práv a povinností bude Ministerstvo vnitra. Z registru práv a povinností bude možné poskytovat údaje rovněž těm fyzickým a právnickým osobám, které budou o nich v tomto registru vedeny.

9 Závěr

V tomto e-learningu s ohledem na jeho rozsah nemohly být uvedeny všechny projekty, které souvisejí se zaváděním eGovernmentu. Závěrem je proto vhodné se stručně zmínit o některých dalších projektech, které připravuje např. Ministerstvo vnitra – jde o projekt elektronické Sbírky zákonů a mezinárodních smluv „e-Sbírka“ a projekt „e-Legislativa“. Elektronická Sbírka bude portálem pro vyhledávání oficiálních elektronických textů právních předpisů a mezinárodních smluv, umožní uživateli zobrazit platný či účinný úplný text právního předpisu ke zvolenému datu a propojí elektronické texty právních předpisů a mezinárodních smluv se systémy eGovernmentu a právními informačními systémy Evropské unie. Související projekt „e-Legislativa“ představuje moderní komplexní nástroj pro systematickou tvorbu a schvalování práva v úplném znění. Tento projekt má mj. obsahovat vzory formální struktury právních předpisů, přehled právní terminologie, a dále přístup k ověřeným textům právních předpisů, historii právního předpisu včetně vazeb na právo Evropské unie.